

การพัฒนางานแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จังหวัดสระแก้ว

สภาพปัญหา

- มาตรฐานการจัดบริการ(รพ.สส.พท.)
- การเข้าถึงบริการแพทย์แผนไทย ไม่ครอบคลุม
- กลุ่มโรคเรื้อรังเพิ่มขึ้น
- นโยบายการขับเคลื่อนและพัฒนาด้านแพทย์แผนไทย/สมุนไพร
(แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉ.ที่ 1 พ.ศ. 2560-2561)

ข้อมูลทั่วไป

- รพ.แพทย์แผนไทย จำนวน 2 แห่ง
- ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย จำนวน 145 คน
- แพทย์แผนไทย จำนวน 37 คน
- รพ.ผลิตยาสมุนไพร จำนวน 1 แห่ง

แนวคิด

“ คน **100**คน ก้าวพร้อมกัน **1** ก้าว
ดีกว่า คน **1** คน ก้าวไป **100** ก้าว”

“วาระแห่งชาติ
แพทย์แผนไทย
จังหวัดสระแก้ว”

เป้าประสงค์

จังหวัดสระแก้ว เป็นต้นแบบการจัดบริการสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย ที่ประสบความสำเร็จ ในระดับประเทศ ”

ประเด็นยุทธศาสตร์

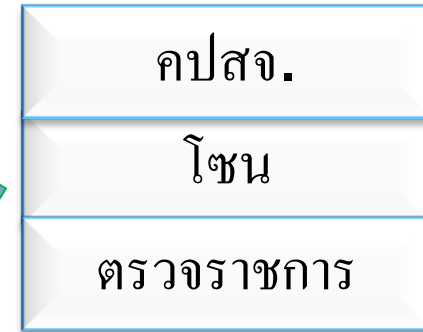
- การสร้างความเป็นเลิศระบบบริการแพทย์แผนไทย ที่ได้มาตรฐานสากล
- การสร้างมูลค่าและมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพร
- การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และพัฒนาบุคลากรด้านแพทย์แผนไทย ที่มีมาตรฐานสากล
- การสร้างระบบสุขภาพชุมชนเข้มแข็ง ด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

กลยุทธ์

1. พัฒนาและยกระดับบริการแพทย์แผนไทย
2. พัฒนาศักยภาพบุคลากรสู่ความเป็นเลิศ
3. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ
4. สร้างกระแสเชิงรุก
5. พัฒนาผลิตภัณฑ์และยาสมุนไพรแบบครบวงจร
6. ส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพร
7. พัฒนาระบบบริหารจัดการสุขภาพดี ภูมิปัญญาไทยและการแพทย์แผนไทย

การบริหารจัดการ

“เป็นต้นแบบการจัดบริการสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย
ที่ประสบความสำเร็จ ในระดับประเทศ”

แผนงาน

แผนเงิน

แผนคน

แผนของ

ชุมชน

ตำบล

อำเภอ

4 ยุทธศาสตร์
7 กลยุทธ์

ถ่ายทอดยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์สุขภาพจังหวัดสระแก้ว

ยุทธศาสตร์แพทย์แผนไทย

แผนปฏิบัติการ สสจ.

ชี้แจงแผน / ตัวชี้วัด

สสจ.โซน

รพ.

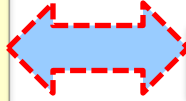
สสอ.

รพ.สต.

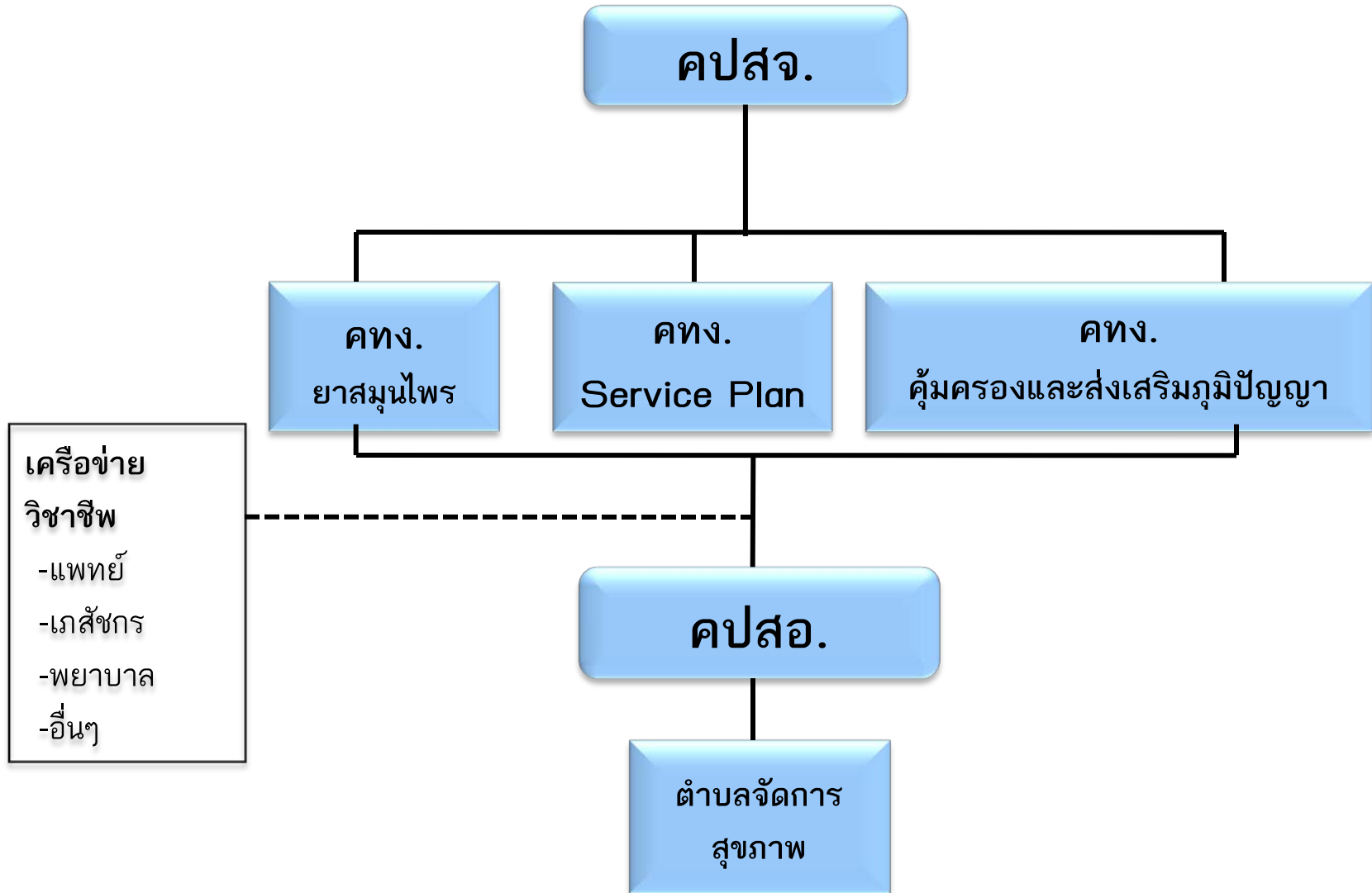
อสม.พ.

ประชาชน

ประสานแผนและ
ความร่วมมือ
*ส่วนราชการ
*อปท.

โครงสร้างคณะกรรมการ

SERVICE PLAN แพทย์แผนไทย

ศูนย์ผลิตยาสมุนไพรและศูนย์วิชาการระดับ

จังหวัด / เขต

ศูนย์ดูแลผู้ป่วย NCD ด้วย
แพทย์แผนไทย

ศูนย์รับส่งต่อ

รักษาโรคสะกิดเงิน

รพ.วังน้ำเย็น

รพ.วัฒนาร

รพท./รพช.

รพ.สต.

สุขภาพภาคประชาชน

ศูนย์เรียนรู้และการฝึกอบรม
การแพทย์แผนไทยครบวงจร

ศูนย์ฟื้นฟู รับ-ส่งต่อผู้ป่วย Stroke

ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์
ผสมผสาน

ศูนย์บริการแพทย์แผนไทยแบบ
ผสมผสาน เพื่อจัดการโรคเรื้อรัง

ศูนย์จัดการสุขภาพดีวิถีชีวิตไทย
และเชื่อมโยงชุมชน

ตำบลหมู่บ้านต้นแบบ
การจัดการสุขภาพด้วย
แพทย์แผนไทย

แนวทาง/มาตรการ

ประเด็น

แนวทางมาตรการ

ระบบบริการ

- ยกระดับ รพ.พท.เป็นศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะโรค
 - รพ.วัฒนา /รพ.วังน้ำเย็น
- ส่งเสริม รพ./รพ.สต. จัดคลินิกแผนไทยเฉพาะโรค
 - รพท./รพช. จัดบริการ 4 โรค
 - รพ.สต.(ที่มี ผช.แผนไทย จัดบริการอย่างน้อย 2 โรค)
- จัดบริการนวดกระดูกต้นพัฒนาการเด็ก (ที่มีแพทย์แผนไทย)
- ส่งเสริมให้หน่วยบริการทุกแห่งจัดบริการผสมผสานดูแลสุขภาพตามกลุ่มวัย
- จัดหาบุคลากรให้กับหน่วยบริการ (อบรม 372 ชม.)
- การพัฒนามาตรฐานการให้บริการ

แนวทาง /มาตรการ

ประเด็น	แนวทางมาตรการ
☐ พัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ความ เป็นเลิศ	☐ ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ☐ อบรมและส่งเสริมศักยภาพ การวิจัย R2 R ☐ อบรมฟื้นฟูผู้ช่วย พท.ปีละ 1 ครั้ง ☐ อบรมการดูแลผู้ป่วยเฉพาะราย เช่น Stroke ข้อเช่าเสื้ออม

แนวทาง/มาตรการ

ประเด็น	แนวทางมาตรการ
☐ วิจัย/R2R นวัตกรรม	☐ วิจัย หรือ R2R 1 เรื่อง /ปี/อำเภอ (สำหรับแพทย์แผนไทย) ☐ กรณีศึกษา หรือ นวัตกรรม รพ.สต.ละ 1 เรื่อง/ปี (ผช.)
☐ พัฒนาผลิตภัณฑ์และยาสมุนไพร	☐ รพ.วังน้ำเย็น ผลิตสนับสนุนแก่เครือข่ายบริการ ☐ รพ./รพ.สต. ใช้สมุนไพร First line drug 3 กลุ่มโรค <ul style="list-style-type: none"> ▪ URI /AD /ท้องอืด ท้องเฟ้อ ▪ ฟ้าทะลายโจร/ขมิ้นชัน/เหลืองปิดสมุทร ☐ ส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในสถานบริการ

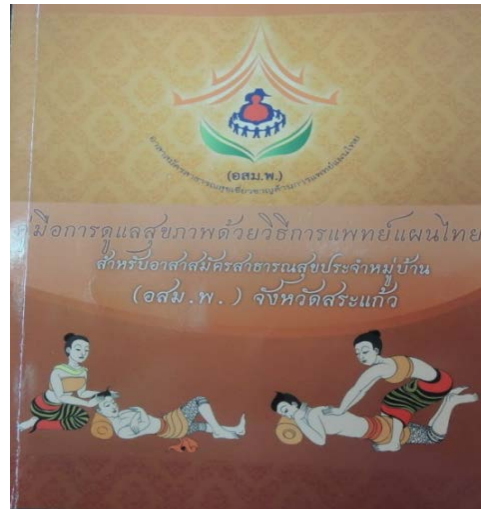
แนวทาง/มาตรการ

ประเด็น

แนวทาง/มาตรการ

การส่งเสริมศักยภาพท้องถิ่น

- ดำเนินการหมู่บ้านชุมชนต้นแบบ
 - เป้าหมายหลัก 33 ตำบล (บูรณาการตำบล 4 ดี)
 - ปลุกและใช้สมุนไพร เป็นอาหาร-ยา
- อบรม อสม.พ. แพทย์แผนไทย หมู่บ้านละ 1 คน
- สนับสนุนคู่มือการดำเนินงานสำหรับ อสม.พ.

แนวทาง/มาตรการ ปี 2561

ประเด็น	แนวทางมาตรการ
☐ ขับเคลื่อนโครงการเมืองสมุนไพร	เป้าหมาย สร้างความมั่นคงทางสุขภาพ ความยั่งยืนของเศรษฐกิจไทย
	☐ สำรวจและขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรที่มีพื้นที่การปลูก 100ตารางวาขึ้นไป/กลุ่มแปรรูปสมุนไพร
	☐ ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรแก่กลุ่มเกษตรกร ให้มีมาตรฐาน GAP
	☐ พัฒนาคุณภาพแหล่งผลิตและแปรรูปสมุนไพร ให้ได้มาตรฐาน GMP
	☐ ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน
	☐ ยกระดับการจัดบริการแพทย์แผนไทย
	☐ พัฒนาส่งเสริมช่องทางการตลาด

การจัดหางบประมาณสนับสนุน

ปีงบประมาณ	แหล่งงบประมาณ				รวมทุกแห่ง
	สสจ.สก.	กรมแพทย แผนไทย	งบบุคลากร จังหวัด	งบภาค	
2559		160,000			160,000
2560		160,000	-	17,387,500	17,547,500
2561	64,600	190,000	4,775,800	29,161,000	34,191,400

ผลสำเร็จของงาน

****รพ.สต.จัดบริการนวดไทยครอบคลุม (97 แห่ง) 88.18%**

-จัดบริการคลินิกโรคเรื้อรัง จำนวน 105 แห่ง ร้อยละ 88.23

****ผู้ป่วยกลุ่มโรคเรื้อรังได้รับการดูแล**

-Stroke = 398 คน /981 ครั้ง -ผส.ข้อเข่าเสื่อม = 1,595 คน/1950 ครั้ง

-DM = 3,650คน/4,3518ครั้ง -HT โลหิตสูง = 4,876 คน/5,286 ครั้ง

-ไมเกรน = 205 คน/291 ครั้ง -ภูมิแพ้ = 199 คน/266 ครั้ง

****สถานบริการมีการใช้ยาสมุนไพรทดแทน 25 รายการ**

****มีผู้ได้รับการอบรม จำนวน 1,002 คน ได้แก่ นวดไทย (372ชม.) = 507 คน**

-150 ชม. = 206 คน / 60 ชม. = 189 คน /อโรมา = 100 คน

มีหมู่บ้านชุมชนต้นแบบ 18 หมู่บ้าน

การเข้าถึงบริการแพทย์แผนไทย ร้อยละ 25.12

คลินิกบูรณาการนวดกระตุ้นพัฒนาการเด็ก รพ.วังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

ที่มา

จังหวัดสระแก้ว พบเด็กพัฒนาการล่าช้า
การใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่/มัดเล็ก)

-ปี 2559 จำนวน 8 คน

-ปี 2560 จำนวน 23 คน

-ภาระการเลี้ยงดู

-โอกาสการเข้าถึงบริการ

วัตถุประสงค์

- เพื่อค้นหาเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าและ
ร่วมรักษาโดยการกระตุ้นพัฒนาการ
แบบบูรณาการ ให้เด็กสามารถ
เจริญเติบโตอยู่ร่วมในสังคมได้ด้วย
ตนเอง
- เพื่อให้เกิดระบบการดูแลและส่งเสริม
พัฒนาเด็กล่าช้า

กระบวนการดำเนินงาน

- ตั้งคณะกรรมการทีมสหวิชาชีพ
- กำหนดนโยบาย-แนวทาง
- กำหนดบทบาททีมสหวิชาชีพ
- จัดระบบการจัดการสุขภาพระดับ
อำเภอ รับ-ส่งเด็ก
- ขยายผลการจัดบริการภายในจังหวัด
- ติดตามประเมินผล

ขั้นตอนการทำ

- คัดกรองเด็กที่มีความพิการ/
พัฒนาการล่าช้า (ระบบโครงร่าง
กล้ามเนื้อ)
- ประเมินพัฒนาการเด็ก โดยเครื่องมือ
-DSI /ADL/การฝึกพูดเบื้องต้น
- เข้าโปรแกรมกระตุ้นพัฒนาการแบบ
บูรณาการ
- ประเมินพัฒนาเด็กทุกครั้งก่อน
ให้บริการครั้งต่อไป
- แจ้งผลให้ผู้ปกครอง/พี่เลี้ยงเด็ก
- มอบหมายการบ้านฝึกต่อเนื่องที่บ้าน

ผลการดำเนินงาน

เป้าหมาย	2558	2559	2560
-เข้าร่วมโครงการ (คน)	21	30	36
-กระตุ้นพัฒนาการ แล้วดีขึ้น (คน) (95 %)	20 (95 %)	27 (90%)	30 (83%)
-ไม่ดีขึ้น (คน) (4.8	1 (4.8	3 (10%)	6 (16.6%)

****กระตุ้นพัฒนาการแล้วเด็กเดินได้ 4 ราย**

****ไม่ดีขึ้นเนื่องจาก**

-ไม่มารับการกระตุ้นต่อเนื่อง

-มีปัญหาเรื่องการเดินทาง

